

Дата: 04.02.2022

Урок № 3

Тема: ОБРАЗ ПАННИ — УТІЛЕННЯ ІДЕЇ ВІЧНОЇ ЖІНОЧНОСТІ ТА КРАСИ. ЗНАЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ В. ВИННИЧЕНКА

Мета: визначити роль героя-оповідача, навчити десятикласників характеризувати символічний образ Панни, розвивати вміння аргументовано висловлювати власні думки, виховувати почуття поваги до протилежної статі, почуття прекрасного, любові до життя.

Матеріали до уроку:

Створення таблиці до характеристики образу

На основі цитатної характеристики до образу Панни, підготовленої вдома, учні аналізують, узагальнюють і роблять висновки: головна цінність твору в тому, що письменник створив філософський образ загадкової Панни, який утілює ідею вічної жіночості, краси й життєлюбства.

Матеріал для конспектування в зошит!!!

Образ Панни	Читати
Опис зовнішності	«Сама настояща, городська панна, в гарненьких черевиках, що визирали з-під сукні, із солом'яним бриликом на колінах»
Очі	«А очі, як у зляканої лані, променисті, чисті, великі».«Очі горіли напруженням і були великі, прекрасні»
Сміх	«Ах, якби ви знали, який сміх у неї був! А сміх є дзеркало душі»
Манери поведінки	«Галантно повела вона рукою круг себе»«Вона вийняла з-під свитки хусточку і почала витирати мій лоб із серйозним і заклопотаним поглядом»
Зовнішність екстремальних ситуаціях	<p>в «Панна, з повислими на ній соломинками, з великими очима, із суворо застиглою постаттю, здавалась якоюсь фантастичною феєю».«Волосся висмикнулось з-під хустки й дикими, серпосхожими пасмами обіймали лице. Світка незграбно висіла на плечах і тягнула їх донизу».</p> <p>«З висмикнутим волоссям, з великими палаючими очима, з міцно стиснутими устами, зігнута, вона здавалась якимсь дивним, прекрасним звіром, сильним напруженим, диким».</p> <p>«Очі горіли їй, лице дрижало великим, безумним щастям побіди, побіди життя».</p>

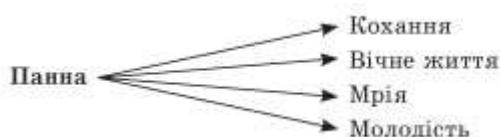
Риси характеру	«Убити себе зумію».«А знаєте, мені чогось зовсім не страшно... Цікаво тільки дуже». «—... Ви надзвичайно гарні зараз. — Я не знаю, що треба сказати на це»
Вчинки	«Стражники трусять уже товаришів... Якусь панночку шукають».
Погляди на життя	«...А ім'я — пошлість».«Як мене вб'ють,... напишіть так: «Мусю вбито на кордоні. Вмерла так, як вмирають ті, що люблять життя». Більше нічого» «— Наше кохання повинно вмерти зараз, щоб, як хтось сказав, ніколи не вмирati».«А вона, ніби дивлячись собі в душу, обривисто-напружено говорила: — Щастя — момент. Далі вже буденщина, пошлість... Саме найбільше щастя буде мізерним в порівнянні з цим. Значить зовсім не буде».«— Я буду носити вас в душі»

Дати відповіді на поставлені запитання:

- Хто така Панна? Чи відповідала її зовнішність образу городської панни?
- Говорять, що очі — дзеркало душі. У творі В. Винниченко пише, що сміх — це дзеркало душі. Узагальніть і зробіть висновок, яка ж душа була в Панни?
- Як поводила себе у хвилини напруження головна героїня? Опишіть її зовнішність в екстремальних ситуаціях.
- Які риси характеру і вчинки Панни вказують на її життє-любство, рішучість, упевненість, оптимізм, віру в майбутнє? На підтвердження думки наведіть уривки з твору.
- Розкрийте зміст слів чаївної Панни: «А ім'я — пошлість».
- Що найбільше вона любила?
- Як Панна розуміла кохання?
- Чи погоджується ви, що життя плинне, щастя — це мить, а мить — частинка вічності?

Асоціативне мислення

З чим (ким) асоціюється у вас образ Панни.

Актуалізація суб'єктивного досвіду

Продовжте висловлювання: «Прочитавши новелу «Момент», я відчув, зрозумів, подумав...»

Значення літературно-художньої спадщини В. Винниченка

Ще раз доводиться констатувати великий різnobій як у літературних українських колах, так і в нечисленному на ту пору читацькому середовищі. М. Коцюбинський, який дипломатично намагався пригасити нарastaючий конфлікт В. Винниченка з критикою й читачами, відмовити його від переходу в російську літературу, нагадував авторові «Моменту» про популярність його творів серед молоді: «Ви маєте найкращого читача, якого можна мати,— молодь! Кого у нас читають? Винниченка. Про кого скрізь йдуть розмови, як тільки річ торкається літератури? Про Винниченка. Кого купують? Знов Винниченка. Чого ж Ви хочете? Не можна ж європейською міркою міряти наші відносини».

В. Винниченко вважається однією з найяскравіших постатей в українському літературному процесі ХХ ст. Творчість письменника суттєво розширила ідейно-тематичні та жанрово-стильові обрії нашої літератури, впливнувши на подальший розвиток прози та драматургії, увела українську літературу до світового контексту як її реальну діючу складову.

Після смерті Володимира Винниченка величезний його архів невдовзі було перевезено з Мужена до США, де він і зберігається досі в Колумбійському університеті. Зусиллями професора Григорія Костюка за кордоном здійснено кілька важливих посмертних видань В. Винниченка (два томи унікальних «Щоденників», роман «Слово за тобою, Сталіне!», повість «На той бік»). Але значна частина творів вигнанця з України ще й досі невідома читачам (більша частина щоденників, романи «Вічний імператив», «Лепрозорій»).

Спадщина письменника й досі чекає на своїх видавців. Можна здогадуватися, що останні твори Володимира Винниченка увібрали його філософсько-етичні ідеї: вони теж сповнені роздумів про шляхи переупорядкування людства, якому так важко діється те, про що здавна мріяв Володимир Винниченко,— гармонія.

Підсумок уроку

Під час аналізу образу Панни на думку спадає вислів відомого філософа Григорія Сковороди, який влучно узагальнює сказане протягом уроку: «Жити слід так, щоб побачити у жорстокому — ніжне, у гіркому — солодке, у мотлосі — милість, у буйнощах — смак, в отруті — поживу, у смерті — життя, у безчесті — славу!». Чи не до цих ідей спрямований образ Панни в новелі «Момент» Володимира Винниченка?

**Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту
y.levchuk2976@gmail.com**

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.